

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002570

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Холманова Вікторія Володимирівна

2. Viktoriia Kholmanova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8124-8854

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 10-06-2026

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Холманова Вікторія Володимирівна

Код за ЄДРПОУ: 2863600946

Місцезнаходження: вул. Дерев'янка, б. 38, Харків, Харківський р-н., 61103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12769

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51.03, 15.21.51.05, 15.21.69, 15.81.29, 15.81.35

Тема дисертації:

1. Психологічні чинники суб'єктивного благополуччя працівників в ІТ компаніях із різним типом організаційної структури
2. Psychological factors of the subjective well-being of employees in IT-companies with different types of organizational structure

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене теоретичному та емпіричному вивченню психологічних чинників суб'єктивного благополуччя ІТ-фахівців, які працюють у компаніях з різним типом організаційної структури. Робота спрямована на визначення ролі культурних орієнтацій, базових переконань та екзистенційної сповненості у підтриманні суб'єктивного благополуччя в умовах організаційних змін та воєнних потрясінь. Актуальність дослідження зумовлена поширенням плоских організаційних структур в ІТ-галузі, підвищенням вимог до автономності працівників та впливом війни на психологічний стан населення. Незважаючи на значну кількість досліджень організаційних і особистісних чинників благополуччя, їхня взаємодія в контексті різних типів організаційної структури залишається недостатньо вивченою. Об'єктом дослідження є чинники суб'єктивного благополуччя людини. Предметом дослідження виступають екзистенційна сповненість, базові переконання та культурні орієнтації як психологічні чинники

суб'єктивного благополуччя IT-фахівців у компаніях із різним типом організаційної структури в умовах війни. У дослідженні використано аналіз наукових джерел, психодіагностичні опитувальники та статистичні методи кореляційного, регресійного, дисперсійного, кластерного й медіаційного аналізу. У дослідженні взяли участь 260 IT-фахівців українських та міжнародних компаній. Збір даних здійснювався у три етапи протягом 2021–2024 років: до початку повномасштабної війни, у перший рік війни та після тривалого впливу воєнних подій. Встановлено відсутність статистично значущих відмінностей між працівниками компаній з плоскою та ієрархічною структурою за показниками суб'єктивного благополуччя, екзистенційної сповненості, віри у справедливий світ, віри в силу грошей та культурних орієнтацій. Отримані результати свідчать про відсутність прямого впливу типу організаційної структури на суб'єктивне благополуччя працівників. Показано, що незалежно від типу організаційної структури найважливішими предикторами суб'єктивного благополуччя виступають екзистенційна сповненість та особиста віра у справедливий світ. Вирішальний внесок в емоційний і когнітивний компоненти благополуччя забезпечує екзистенційна сповненість. Водночас встановлено, що роль культурних орієнтацій залежить від типу організаційної структури. У компаніях із плоскою структурою позитивне значення мають горизонтальні орієнтації, тоді як в ієрархічних компаніях значущою є орієнтація на вертикальний індивідуалізм. Орієнтація на колективізм пов'язана з вищим рівнем суб'єктивного благополуччя, а орієнтація на індивідуалізм – з нижчим. Після врахування внеску екзистенційної сповненості та віри у справедливий світ вплив культурних орієнтацій втрачає статистичну значущість. У результаті кластерного аналізу виділено п'ять профілів культурних орієнтацій. Найсприятливіші показники екзистенційної сповненості та найнижчий рівень емоційного дискомфорту характерні для працівників із домінуванням горизонтального колективізму. Порівняння результатів, отриманих у 2021, 2022 та 2024 роках, засвідчило зниження суб'єктивного благополуччя після початку повномасштабної війни. Медіаційний аналіз показав, що цей вплив реалізується через зниження екзистенційної сповненості та особистої віри у справедливий світ. Загальна віра у справедливий світ виявилася відносно стабільним ресурсом, що підтримує благополуччя через посилення екзистенційної сповненості та особистої віри у справедливість світу. Наукова новизна роботи полягає у встановленні незалежних і залежних від типу організаційної структури психологічних чинників суб'єктивного благополуччя, виокремленні профілів культурних орієнтацій IT-фахівців та побудові моделі психологічних механізмів впливу війни на благополуччя через екзистенційну сповненість і віру у справедливий світ. Практичне значення результатів полягає у можливості їх використання під час розроблення програм підтримки персоналу, HR-практик, управлінських стратегій та психологічних інтервенцій, спрямованих на підтримання благополуччя працівників в умовах організаційних і соціальних криз.

2. The dissertation is devoted to the theoretical and empirical study of psychological factors of the subjective well-being of IT specialists working in companies with different types of organizational structure. The study examines the role of cultural orientations, beliefs in a just world, belief in the power of money, and existential fulfillment in maintaining well-being under organizational and wartime conditions. The relevance of the research is determined by the transformation of management models in IT companies, the spread of flat organizational structures, increasing demands for employee autonomy, and the impact of the Russian invasion of Ukraine on psychological well-being. Although organizational and personal determinants of well-being have been widely studied, their interaction within different organizational structures remains insufficiently explored. The object of the study is the factors of subjective well-being. The subject of the study comprises existential fulfillment, basic beliefs, and cultural orientations as psychological factors of the subjective well-being of IT specialists working in companies with different organizational structures during wartime. The study employed theoretical analysis, standardized psychodiagnostic questionnaires, and statistical methods including correlation, regression, analysis of variance, cluster analysis, and mediation analysis. The sample consisted of 260 IT specialists employed in Ukrainian and international IT companies. Data were collected in three stages between 2021 and 2024: before the full-scale invasion, during the first year of the war, and after prolonged exposure to wartime conditions. No statistically significant differences were found between employees of flat and hierarchical organizations regarding subjective well-being, existential fulfillment, beliefs in a just world, belief in the power of money, or cultural orientations.

These findings indicate the absence of a direct effect of organizational structure on subjective well-being. Regardless of organizational structure, existential fulfillment and personal belief in a just world emerged as the strongest predictors of subjective well-being. Existential fulfillment made the largest contribution to both emotional and cognitive components of well-being. The contribution of cultural orientations depended on organizational structure. In flat organizations, horizontal orientations were associated with higher well-being, whereas in hierarchical organizations vertical individualism demonstrated significant relationships with well-being indicators. After controlling for existential fulfillment and belief in a just world, cultural orientations lost their predictive significance. Cluster analysis identified five profiles of cultural orientations: moderately individualistic, society-oriented, horizontal collectivists, individualists, and universalists. Employees with a dominant orientation toward horizontal collectivism demonstrated the most favorable levels of existential fulfillment and the lowest emotional discomfort. Individualistic profiles showed higher emotional discomfort and stronger belief in the power of money. Differences between cultural orientation profiles were partially moderated by organizational structure. For the universalist and moderately individualistic profiles, employees working in hierarchical organizations demonstrated stronger personal belief. Comparisons across 2021, 2022, and 2024 revealed a decline in subjective well-being after the outbreak of the full-scale war. Mediation analysis demonstrated that this effect was transmitted through reductions in existential fulfillment and personal belief in a just world. General belief in a just world functioned as a relatively stable psychological resource supporting well-being through its positive associations with existential fulfillment and personal belief in justice. The scientific novelty of the study lies in identifying psychological factors of subjective well-being that are independent of organizational structure (existential fulfillment and belief in a just world) and those whose contribution depends on organizational context (cultural orientations and belief in the power of money). The study also identifies cultural orientation profiles among IT employees and proposes an empirically verified mediation model explaining the impact of war on subjective well-being through existential fulfillment and belief in a just world. The practical significance of the findings lies in their application to personnel support programs, HR practices, employee development initiatives, organizational consulting, and psychological interventions aimed at maintaining employee well-being under conditions of organizational and social instability. The Ukrainian adaptation of the Belief in a Just World Scale demonstrated satisfactory psychometric properties and may be used as a reliable assessment instrument.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kryazh, I., & Kholmanova, V. (2026). Belief in a just world as a multidimensional construct: empirical validation in the Ukrainian context. *Psychology, Society & Education*, 18(1), 65–74.
<https://doi.org/10.21071/pse.v18i1.18768>
- Kryazh, I., & Kholmanova, V. (2024). Wartime and Ukrainian Information Technology specialists' wellbeing: exploring the role of internal resilience resources. *Psychology, Society & Education*, 16(3), 41–52.
<https://doi.org/10.21071/pse.v16i3.17081>
- Холманова В.В. (2025) Індивідуалізм-колективізм: теоретичні засади, психометричні характеристики та сучасні емпіричні підходи // Наукові перспективи. 2025. № 12(66). С. 2765–2774. DOI: 10.52058/2708-7530-2025-12(66)-2765-2774

- Кряж, І. В., & Холманова, В. (2025). Чи по-різному різні люди вірять у справедливий світ? Дослідження ІТ-спеціалістів у контексті російського вторгнення в Україну. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія», (79). <https://doi.org/10.26565/2225-7756-2025-79-19>
- Кряж І., Холманова В. (2021). Соціальні установки як предиктори суб'єктивного благополуччя працівників ІТ-компаній // Наукові перспективи. 2021. № 12(18). С. 393–405. DOI: 10.52058/2708-7530-2021-12(18)-393-405

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U103363

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кряж Ірина Володимирівна

2. Iryna Kryazh

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9616-5891

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карамушка Людмила Миколаївна

2. Ludmyla Karamushka

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0622-3419

Додаткова інформація: [https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226294558;](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226294558)
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=8FnhFloAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Войтенко Олена Василівна

2. Olena Voitenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9407-4574

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павленко Валентина Миколаївна

2. Valentyna Pavlenko

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3552-3277

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Севост'янов Павло Олександрович

2. Pavlo Sevostianov

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3461-9920

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Олефір Валерій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Олефір Валерій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна